

Hangende Gedichten

Al-Mu'Allaqät

DIALOOG

Pierre: Herinner je je nog de dag dat je geboren werd?

Kadi: Hoe heette je voor je geboren werd?

Pierre: Welke taal praatte je voor je geboren werd?

Kadi: Was je al moslim toen je geboren werd?

Pierre: En wat was je voor je geboorte?

Kadi: Waar woonde je?

Pierre: A cu apparteni?

Kadi: Shkoun Ahl'k?

Pierre: En daarvoor?

Kadi: Voor wat?

Pierre: Voor daarvoor?

TEKST

IMRU' AL QAYS vers 1 tot 6

- U twee, stop uw rijdieren. Laten we huilen en terugdenken aan een vrouw die we liefhebben en een kamp,
- Aan de bochtige grenzen van de zandvlakte tussen Dakhûl en H'awmal,
- Tûd'ih en l-Miqrât. Zijn sporen zijn nog niet gewist dankzij het wevende spel van de zuider- en de noorderwind
- Over het vlakke terrein waar het kamp zich bevond, zie je, Als zwarte peperkorrels, de keutels van witte gazellen.
- En het was alsof op de ochtend van de scheiding, de dag dat ze het kamp opbraken,
Dichtbij de acacia's van de stam of de ontkorrelde kolokwint,
- Mijn metgezellen hun rijdieren naast me halt toeriepen: "Lever jezelf niet zo aan de dood over, verman jezelf!",
- Maar alleen een traan had me kunnen troosten!
- Maar wat kan een traan verrichten tegen sporen die worden gewist?

DIALOOG

Hamid: Herft Boûk, La irilboûk!

Kadi: Oefen hetzelfde beroep uit als je vader, als je niet overwonnen wil worden!

Pierre: Ik heb van mijn vader geleerd om overal mijn plan te trekken.

Ik ben trouwens te voet gekomen.

A pedi vinni.

Ik heb de reis te voet afgelegd, dat is nog het eenvoudigste.

Kadi: Ik ben een professionele vreemdeling.

Ik ben niet vertrokken met het doel naar hier te komen.

Ik dacht hier een dag of twee te blijven.

Dat is nu veertig jaar geleden.

Pierre: Vertrekken is voor altijd.

Kadi: Het is onomkeerbaar.

Pierre: Je kan niet meer terugkeren.

Zelfs als je terugkeert, keer je terug naar een land dat niet meer bestaat.

Kadi: Ik heb de plaats die ik verlaten heb, meegenomen.
Maar nu ik terugkom en ze voor je meebrengh, zeg je dat ze nooit bestaan heeft.
Ze was toch zo, vroeger?
Ben je 't vergeten?
Pierre: Maar wat is vroeger? Voor wat?

TEKST

IMRU' AL QAYS vers 19 tot 51

- "Fatima! Rustig aan! Wat minder koket, graag!
- En als je vastbesloten bent om me te verlaten, wees dan aardig!
- Wat is het dat je misleidt? Dat mijn liefde voor jou me doodt?
Dat mijn hart zich schikt naar je bevelen, wat die ook zijn?
 - Als die trek van mijn persoonlijkheid je heeft mishaaagd,
Ruk mijn kleren van de jouwe en laten we een gedaanteverwisseling ondergaan!
 - Je ogen plengen alleen tranen om, met behulp van hun twee pijlen,
De vier kamers te kunnen treffen van een hart dat al dodelijk gewond is."
 - Ik herinner me een jonge maagd, vlekkeloos en schoon als een struisvogelei,
in een hoekje van haar tent aan alle blikken onttrokken, behoed voor de begeerte.
Ik heb er genoeg in gevonden me zonder haast met haar te vermaken.
 - Om haar te bereiken, moest ik langs wachters en een hele stam,
Die me, om het geheim te bewaren, graag een kopje kleiner hadden gemaakt,
 - Toen de Plejaden zijdelings aan de hemel verschenen,
Als een halssnoer met twee rijen, gescheiden door een juweel in het midden,
 - Ging ik naar haar toe. Ze wachtte op me achter het gordijn van haar tent.
Ze had haar kleren uitgetrokken en droeg alleen nog een lichte japon.
 - "Mijn God," zei ze, "niets lukt met jou, hoe ik ook zoek!
Maar zo te zien laat de hartstocht je niet los."
 - Ik deed haar te voet naar buiten gaan. Ze sleepte haar lange mantel
In geborduurde wol achter ons aan, in onze dubbele voetsporen.
 - Nauwelijks waren we het terrein van de stam uit en hadden we een veilige plek
Gevonden, in de diepte gelegen en omringd door maanvormige duinen,
 - Of ik nam haar bij de slapen om haar naar me toe te trekken; als een ranke tak
boog ze voorover.
Ze heeft een fijne taille en haar enkels, op de plaats waar vrouwen enkelbanden dragen,
zijn vlezig en als het ware besprenkeld.
 - Ze is slank en blank. Ze heeft een stevige, platte buik,
Een keel als een glimmende spiegel,
 - Okerkleurig wit als een struisvogelei,
Gevoed met helder, zuiver water dat geen kameel ooit heeft bezoedeld.
 - Ze draait zich om en laat één van haar ovalen wangen zien,
Haar blik is zacht als die van de gazelle van Wadjra die over haar jongen waakt.
 - Haar hals is gracieus als die van een witte gazelle,
Niet te lang en niet naakt, maar gesierd met juwelen.
 - Haar koolzwarte haar valt bevallig over haar schouders,
Dik opeengepakt als de takken van een met dadels overladen palmboom.
 - Enkele lokken zijn van rechts naar links gevlochten en opgestoken,
Met een lint dat verdwijnt tussen de vlechten en de loshangende lokken.
 - Haar taille is slank en lenig als een lederen teugel,
haar benen als biezen onder een palmboom vol vruchten.
 - Wanneer de zon al hoog aan de hemel staat, geuren haar lakens naar muskus.
Ze slaapt nog, want ze moet niet langer het kleed en de gordel van de werkenden
dragen.
 - Haar vingers zijn tenger, fijn en soepel
Als zeepieren van D'abî of l'shil takjes.
 - De aanschijn van haar gelaat schittert in de avondschemering
Als de lamp van een kluizenaar in zijn eenzame schuilplaats.

- De jonge man voelt een tedere passie wanneer ze de leeftijd des ondersheids bereikt,
De kinderjurkjes ontgroeid is en huwbaar geworden is.
- De blinde liefde van de rijpe man slaat uiteindelijk om in rouw,
Maar mijn hart, waanzinnig van de passie voor jou, weigert hetzelfde te doen.
- Vaak putten halsstarrige ruziestokers zich uit in goede raad
Wanneer ze naar je kijken, maar ik wimpel die onophoudelijke blaam af!
- Vaak ontplooit de nacht haar zeilen over mij zoals de golven over de zee,
Overladen met tormenten om me op de proef te stellen.
- Wanneer de hengst al in de verte verdween en ze languit ging liggen
En haar achterste liet zien, zei ik haar altijd:
- "Och, lange nacht! Wanneer trek je weg om plaats te maken
Voor het ochtendgloren, ook al is de ochtend niet beter dan jij?!"
- Wat een formidabele nacht ben je, met sterren die verschijnen
Alsof ze met linnen koorden aan de dove rotsen waren vastgebonden!"
- Vaak zeulde ik voor de bedoeïenen een waterzak, met riemen vastgebonden
Op deze nederige schouders van de geharde nomade die ik ben.
- Vaak doorkruiste ik eenzame ravijnen, hol als het hart van de teunisbloem,
Waar de wolf urenlang huilde, als de zoon die door zijn vader werd verloochend omdat
die teveel kinderen heeft.
- Toen hij eindelijk ophield met huilen, zei ik hem: "Wat is onze buit mager,
Als jij geen kudde hebt om op te jagen.
- Wanneer we iets verkrijgen, laten we het tussen onze vingers wegglijpen.
Wie zijn veld bewerkt zoals jij en ik, zal in armoede leven."

MUZIEK

Carlo: Stop! Zeg, jongens, waar gaat dit naartoe?

Waar zijn we mee bezig?

Carlo: Waarom ben ik naar hier gekomen?

Was ik gek?

Che fu pazzo?

TEKST

IMRU' AL QAYS vers 70 tot 81

- "Vriend! Zie je de bliksem? Kijk! Daar! Dat licht!
De wolk draagt een diadeem, als twee fonkelende handen.
- Is het de helderheid van de bliksem of het licht van de lampen van een kluizenaar,
Die hun stevig verwrongen wieken met olie bevochtigt?"
- Mijn gezellen en ik hielden halt tussen D'âridj
En I-'Udyab en tuurden naar de horizon.
- Aan de bliksem te zien, vermoedden we dat het rechts regende boven Qat'an,
Links boven A-ISîtar en dan boven Ydhboul.
- 's Morgens kwam de regen met bakken uit de hemel boven Kutayfa en omstreken.
Hij sloeg de reuzenacacia's tegen de grond
- En besproeide op zijn doortocht de Qanân berg,
Waardoor de steenschapen met witgekleurde poten verplicht moesten afdalen.
- In Taymâ liet de regen geen enkele palmboom overeind
En geen enkel fort dat niet op rotsen was gebouwd.
Tijdens de eerste regenstormen leek de Thabir
Een doorluchtige emir, van zijn gestreepte mantel beroofd.
- De volgende ochtend leken de toppen van de Mudjaymar
Kantklossen door het puin dat de bergstroom had meegesleurd.
- De regen bestrooide de woestijn van al-Ghabî't met een kruiden- en
bloementapijt,
Zoals de handelaar in stoffen uit Yemen zijn lederen tassen leegt.

- Het leek alsof de zangvogels van al-Djiwa' in alle vroegte De most van een gepeperde wijn hadden gedronken.
- Het verdronken wild dat 's avonds verspreid lag, leek de grenzen Van het grondgebied af te bakenen; het leken ontwortelde, wilde ajuinen.

TEKST

KULTHUM pp195 vers 1 tot 8

- Vrouw! Sta op! Breng je mengvat en schenk ons de ochtendbeker in!
En spaar de wijnen van Al-Andarina niet,
- Die naar saffraan lijken te smaken eens ze aangelengd zijn
En het lauwe water zich met de wijn heeft vermengd.
- Ze verzachten de kwellingen van de rusteloze minnaar,
Als hij er genoeg van proeft om zijn gemoed te verlichten.
- De lelijke gierigaard aan wie de beker voorbijgaat,
Gaat plots zijn dure bezittingen geringschatten.
- De beker! Umm 'Amr! Je bent verkeerd!
Je moet hem van links naar rechts doorgeven!
- Umm 'Amr! De ergste van de drie is niet
De vriend aan wie je niet de ochtendwijn inschenkt!
- Niets dan lege bekers in Baalbek!
Niets dan leeggedronken bekers in Damascus en Kasserine!
- De dood zal ons te pakken krijgen, zoveel is zeker.
Wijzelf en de dood zijn voor elkaar voorbestemd.

TEKST

IMRU AL QAYS vers 52 tot 69

- Vóór de dageraad, wanneer de vogels nog in hun nest zitten, rijd ik soms
Op een vurig, kortharig, stevig paard, dat het wild afschrikt.
- Nu eens valt het aan, dan weer veinst het dat het vlucht, het stort zich voorover
of trekt zich terug,
Als een harde rots, naar beneden gesleurd door de stroom,
- Roodbruin en met een rug, zo glad dat het zadel eraf glijdt,
Zoals het water over een glanzende kei glijdt.
- Mager, maar onstuimig! Het trappelt ongedurig,
Brandend van drift als een kokende ketel.
- Een kwikzilveren wolk stuift op wanneer de dravers uitgeput
Het stof doen opwaaien over de platgetrappelde vloer.
- De onervaren jonge knaap laadt zijn hemd van zich af glijden,
Hij rukt de kleren van de zware, krijgshaftige ruiter,
- Zwenkt snel als de doorboorde steen die kinderen met beide handen
Doen draaien rond een dubbel geknoopt touwtje.
- Het paard heeft zijden als een gazelle en benen als een struisvogel,
Rent lenig als een wolf en holt als een vossenjong,
- Zijn ribben stralen kracht uit en, zoals je langs achter ziet, dekt zijn mooi,
Rechtop staande staart met kort, dicht haar, de gleuf tussen zijn billen.
- In gestrekte galop lijkt het alsof op zijn rug een steen is gebonden;
Een steen om de kolokwint of de aromatische bruidskruiden te vermalen.
- Voor ons duikt een troep op, waarvan de wijfjes maagden lijken
In mantels met een sleep, die een rondedans doen rond een gewijde steen.
- Wanneer ze op de vlucht slaan, lijken ze schelpen, gemengd met edelstenen
Rond de hals van een jongen van de stam met doorluchtige ooms, zowel aan vaders als
aan moeders zijde.
- Hij deed ons de dieren vooraan pakken en de achterblijvers in kudde
Achter ons laten, onafscheidelijk bijeengebracht.

- Hij stormde beurtelings op de stier en op het wijfje
En slaagde erin om beiden onder druk te zetten zonder ook maar een druppel zweet te laten.
- De koks waren de hele dag bezig het vlees te bakken zoals het hoorde.
Ze lieten de verschillende stukken drogen of juist snel koken in een ketel.
- Toen we 's avonds gingen kijken, konden we onze ogen niet geloven.
Nauwelijks hadden we onze blik naar boven gericht, of we lieten hem weer naar beneden glijden.
- Het bloed van de dieren op zijn borst leek
Hennasap in een witte, ontwarde haarbos.
- Het bracht de nacht door onder het zadel, het stuk vlees om zijn nek,
Rechttop voor me staand, en nog niet losgelaten...

TEKST

ANTAR p. 233 vers 1 tot 42

- Hebben de dichters dan niets overgelaten om te op te lappen?
Natuurlijk wel! Heb je het huis herkend nadat je het had geraden?
- Praat dan over het huis van 'Abla à al-Djiwâ '!
Huis van 'Abla, goedendag en gegroet!
- Ik ben er gestopt met mijn kameel, die een marktkoopman leek,
Om mijn verlangen om me op te houden, te kunnen vervullen.
- 'Abla woonde vroeger in al-Djiwâ en mijn familie
in H'azn, S'ammân en Mutathallim.
- Ik werd begroet door de overblijfselen van lang vervlogen tijden,
Zonder 'Abla, moeder van Haytham, leeg en verlaten.
- Nu woont ze waar de brullende leeuwen leven en voortaan,
Dochter van Makhram, is het voor mij moeilijk om tot bij je te komen.
- Ik was in oorlog met de haren, toen ik verliefd werd op haar!
Was het geveinsd? Neen, op het leven van je vader, echt niet!
- In mijn hart neem je de plaats in van de geliefde, gerespecteerde vrouw,
Een plaats die door niets anders kan worden ingenomen.
- Hoe kan ik haar dan bezoeken, als haar familie de lente doorbrengen
in de twee 'Unayza's en onze familie in Ghaylam?
- Was jij het niet, die besliste om me te verlaten? Ja toch!
Je rijdieren werden beteugeld door een duistere nacht!
- Niets schrikte me af, behalve de lastkamelen van haar familie,
Die khimkhimzaadjes fijnmaalden in het midden van terrein.
- Onder hen waren 42 melkkamelen,
Zwart als de slagveren van de zwarte raaf.
- Ze had sneeuwwitte tanden en betoverende lippen,
Zoet om te kussen en met een heerlijke smaak.
- De geur van haar mond leek door een parfumeur
Te zijn gecreëerd en ging haar glimlach vooraf.
- Ze lijkt een onbevleete tuin, waar de dorst van de bloemen wordt gelest
Door een vrijgevige, onbezoedelde regen.
- De lentewolken besprenkelen de tuin met kristalhelder water
Veranderen elk kuiltje in een zilveren munt
- En lozen bui na bui, hoewel het water er elke avond
Ononderbroken afvloeit.
- De vliegen zijn er alleen en zoemen onophoudelijk,
Als een drinker die loopt te neuriën.
- Ze wrijven hun poten tegen elkaar met een gonzend geluid,
Zoals de eenhandige met zijn armen doet om vuur te maken door hout tegen hout te wrijven.
- 's Avonds en 's morgens nestelt mijn geliefde zich op een lekker zacht deken,

Terwijl ik de nacht op de rug van een geteugeld, moorzwart paard doorbreng.

- Mijn deken is een zakder op een paard met mooi rechte benen, Vlezige zijden en een vrijgevige buik.

- Zal een kameel uit Chadan me naar haar verblijfplaats brengen?

Een kameel die door een vloek veroordeeld werd tot een droge uier en afgesneden spenen?

- Die, na een hele nacht stappen, haar staart nog altijd evenzeer beweegt, met opgeheven kop paradeert

En de heuvels verbrijzelt door haar poten met kracht op de grond te zetten?

- Wanneer de avond valt, lijkt het alsof ze de heuvels verbrijzelt

Met haar tenen die doen denken aan het mannetje met de gesneden oren

- Op wiens gehinnik de jonge wijfjes afkomen

- Als Jemenitische troepen op een vreemde herder met een H'Imyari accent toelopen.

- Ze volgen de kuif op zijn kop, zodat het een draagstoel

- Op een onderstel leek, opgetrokken bij wijze van tent voor de wijfjes.

- Hij heeft een kleine kop en waakt in Dhû-l-'Uchayra over zijn eieren,

- Als een slaaf, gekleed in een lange mantel en met gesneden oren.

- Mijn kameel leste haar dorst met het water van de twee Dhû'rud' rivieren.

- Bij dageraad veranderde ze haar koers om de bekkens van de vijand te vermijden.

- Het was alsof ze haar ongetemde zijde

Afwendde van dat beest met zijn grote kop dat 's avonds miauwde,

- Een kat aan haar zijde, die elke keer dat ze dichterbij hem kwam, Kribbig de klauwen uitsloeg en de tanden toonde.

- Ze ging liggen aan de rand van de rida' en het was alsof ze

Door de knieën boog tussen gebroken rietfluit,

- En alsof er pek of teer,

Door gloeiend hout in een pot gebrand,

- Van achter de oren van deze chagrijnige, vlezige kameel sijpelde,

Die paradeerde als een talrijke keren gebeten rashengst.

- 'Abla, als je je sluier neerslaat om jezelf aan mijn zicht te onttrekken, weet dan dat ik

Het recht heb om me meester te maken van de ruiter die een harnas draagt!

- Dat je lofbetuigingen verheerlijken wat je weet! Ik ben inderdaad

Van nature een toegeeflijk mens, zolang ik niet beledigd word.

- Ik dronk eens een rijpe wijn,

Na de hitte van de middagzon, in ruil voor een fonkelnieuwe, zilveren munt,

- In een vergulde, geribde beker,

Met links, als gezel, een schitterende vaas, bedekt met een filter met stof.

- Wanneer ik drink, word ik kwistig

Met mijn bezittingen, maar mijn eer houd ik ongeschonden.

- Wanneer ik nuchter ben, ben ik niet minder vrijgevig.

Mijn gulheid en mijn deugden zijn je wel bekend.

- Ik herinner me een vriend die ik gevloerd had.

Zijn halsader floot als de gaping van een hazenlip.

- Mijn handen hadden hem verrast met een stoot van mijn speer.

Toen die hem doorboorde, stroomde er een guts uit met de kleur van drakenbloed.

TEKST

ANTAR vers 43 tot ?

- Dochter van Malik ! Heb je dan de ruiters niet ondervraagd?

Als je het echt niet weet, sur ce que point ne sais !

- Want ik zit altijd in het zadel op een vlezig strijdros dat moeiteloos galoppeert, Een paard dat dappere strijders om beurten aanvallen en dat al ettelijke keren gewond werd.

- Nu eens werkt het zich los en stormt het onbeschermd op de lancers, Dan weer schuilt het onder de zorgvuldig gevlochten touwen van een menigte boogschutters.
- De getuigen van de ontmoeting zullen je vertellen Dat ik in het hart van het krijgsgewoel zat, maar me onthield van plunderingen!
- Ik herinner me een ruiter die van kop tot teen gewapend was en die de dappere strijders helemaal niet wilden bestrijden. Hij maakte geen aanstalten om te vluchten en gaf zichzelf ook niet over.
- Mijn handen gafen hem een plotse stoot Met een spies met een harde, rechte schacht en stevige knopen.
- Ik doorboorde zijn kleren met mijn geluidloze lans, Want als edelman ben ik goed met de lans vertrouwd!
- Dan liet ik hem te prooi van de wilde dieren, die zich op hem stortten En aan zijn mooie vingers en zijn mooie pols begonnen te knagen.
- Ik herinner me een lange maliënkolder die ik met mijn sabel doorboorde; Weerloos en zonder zijn wapenrusting, zo liet ik een dappere krijger en beschermer van alles wat verdient te worden beschermd,
- Die uiterst handig was met de pijlen van het lot toen het winter werd, Overwinnaar van vaandels van wijnhandelaars en talloze keren berispt!
- Toen hij merkte dat ik van mijn paard gekomen was om hem te halen, Toonde hij zijn tanden, maar niet om te glimlachen.
- Ons duel duurde een hele dag lang. Zijn vingers en zijn hoofd Leken blauw geverfd.
- Ik doorboorde hem met een stoot van mijn lans en maakte hem dan af Met een slag van mijn vlijmscherpe, wit stalen Indische sabel.
- Hij was een held, wiens kleren een reusachtige boom leken te dekken. Hij droeg lederen sandalen en had geen tweelingbroer.
- Och, mijn hinde! Wat een vangst voor degene aan wie ze toegestaan is! En voor mij is ze verboden! Ik wou dat dit niet waar was!
- Ik gebod mijn dienster: "Ga! Ik wil dat je haar bespiedt bij alles wat ze doet en dat je alles te weten komt!"
- Toen ze terugkwam zei ze: "De vijand zag er verstrooid uit, En het is mogelijk om uw hinde te vangen als u uw doel in één keer raakt."
- Toen ze zich omdraaide, leek haar hals die van een hindeskalf, Van een uitgelezen, jonge gazelle met een witte vlek op haar snuit!
- 'Amr erkent mijn weldaad niet, zo werd ik verteld. Welnu, de ondankbaarheid bederft de ziel van de weldoener!
- Ik herinner me de laatste raadgeving van mijn oom aan vaderszijde. "Wanneer de zon al hoog aan de hemel staat, Wanneer de lippen krampachtig worden samengetrokken, wanneer de tanden zichtbaar worden,
- In het heetste van de strijd, dan klagen de helden Alleen al schreeuwend over hun ondergang!"
- Toen ik tegen de lansen beschermd werd, week ik niet achteruit uit angst, Maar omdat ik niet door kon om vooruit te gaan.
- Toen ik de onzen zag, allemaal samen voorwaarts trekkend, elkaar onderling aanmoedigend voor de strijd, onberispelijk, trok ik opnieuw ten aanval.
- "'Antara!" schreeuwden ze, toen ze hun lansen, als touwen van een put, op de borst van mijn moorzwart paard richtten.
- Ik sloeg de vijand onophoudelijk op zijn keel En zijn borst, tot hij, badend in het bloed,
- Ineenzakke door de lanssteken in zijn borst. Toen richtte hij zich klagend tot mij met een traan en een reutel!
- Had hij een woord kunnen uitbrengen, dat had hij gewegeklagd! Had hij kunnen praten, dan had hij me zeker iets gezegd!
- Mijn ziel genas, mijn verdriet vervaagde Dankzij de kreten van de ruiters: "Wat een man! Goede moed! 'Antara!".

- De paarden stortten zich op de zacht geworden grond, maar zonken weg, zwaarmoedig.
Onder hen bevonden zich prachtige merries en robuuste renpaarden!
- Mijn rijdieren zijn volgzaam, waar ik ze ook leid, en ik kan steunen
Op mijn rede, die ik vastberaden stimuleer.
- Ik ben weliswaar bang geweest te sterven, toen het lot
Van de oorlog zich niet tegen de twee zonen van D'amd'am keerde,
- die mijn eer bedoezelden zonder dat ik hen had beledigd
en die me in mijn afwezigheid ter dood veroordeelden.
- Als zij zo handelen, dan is dat omdat ik hun vader
Heb gevoerd aan de wilde dieren en dertigjarige gieren.

TEKST

ZUHAYR IBN ABÎ SULMA vers 46 tot 69

46 Ik ben de lasten van het leven moe, want wie 84 jaar heeft geleefd
- ongelukkige, hij heeft geen vader meer! – voelt zich behoorlijk moe.

47 Ik weet waarvan vandaag en gisteren gemaakt zijn,
maar ik weet noch zie waarvan morgen zal gemaakt zijn.

48. Ik heb de dood ondoordacht zien aankloppen; wie ze treft, sterft; wie ze mist,
overleeft, verouderd en takelt af.

49 Wie in veel zaken weigert om zich naar de anderen te schikken,
Die wordt zwartgemaakt en vertrappeld.

50 Wie zijn eer beschermt door goed te doen, volmaakt zijn eer.
Wie zich niet voor smaad behoedt, zal eraan te prooi vallen.

51 Wie gierig is met verdiensten naar zijn volk toe,
Kan worden gemist en wordt bekritiseerd.

52 Een man van zijn woord stelt zich aan geen enkel verwijt bloot.
Wie zich laat leiden door serene goedheid, zal zich niet in de nesten werken.

53 Wie bang is te sterven, wordt door de dood gepakt,
Ook al moet hij de treden van de hemel met een ladder beklimmen.

54. Wie goed doet aan zij die het niet waard zijn,
Zal smaad voor lof krijgen en het betreuren.

55. Wie zich verzet tegen andere kant van de lans,
Zal gehoorzamen aan het ijzer op de steel.

56 Wie zijn waterput niet met wapens verdedigt, zal vernietigd worden.
Wie anderen niet beledigt, zal beledigd worden.

57. Wie in het buitenland gaat wonen, neemt de vijand als vriend.
Wie zichzelf niet acht, zal ook door de anderen niet worden geacht.

58. De aard van een mens, welke ze ook is,
Is door iedereen gekend, ook al beeldt hij zich in dat hij ze kan verhullen.

59. Hoeveel mannen behagen je niet zolang ze zwijgen,
En nemen in waarde af of toe wanneer ze praten!

60. Dapperheid is voor de helft de tong, voor de helft het hart.
Al de rest is slechts een bedrieglijke voorstelling van vlees en bloed.

61. De oude man die wartaal uitslaat, wordt niet wijs, daar is het te laat voor.
De jonge man die wartaal uitslaat, zal wijzer worden.

62. Wij vragen, u geeft. Wij vragen opnieuw, u geeft.
Maar wie al te vaak vraagt, zal op een dag niet worden gehoord.

DIALOOG

Pierre: Tiens, was jij niet dood?

Kadi: Ja, al lang.

Pierre: Was je daar vroeger?

Kadi: Vroeger? Wat bedoel je met vroeger?

Vroeger dan wat?

Pierre: Gewoon vroeger.

Waar ga je nu naartoe?

Kadi: "Ik herinner me mijn leven, maar ik ben alles vergeten. Ik heb alles achtergelaten.

Ik mis geen enkele plaats waar ik geweest ben.

Ik mis de plaatsen niet, noch de vrouwen, noch de gevechten.

Pierre: En gaat het daarna nog verder?

En gaat het zonder ons verder?

Kadi: Daarna?

Na wat?